

Slovenski hmeljar



Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 8. julija 1938

Štev. 14

Z bakrom pozor!

Obramba našega hmelja proti peronospori je spričo nevarnosti uši stopila letos nekoliko v ozadje. Vendar pa moramo tudi s peronosporo računati. Kakor smo že ponovno ugotovili, se bolezen v večjem ali manjšem obsegu najde v mnogih nasadih, četudi doslej še ni povzročila občutnejše škode. Pogosti nalivi so vse doslej nudili nevarni boleznini dovolj vlage, da se ni zasušila, temveč je ostala pri življenju, kar lahko opazimo na listih v obliki malih mrl, pokritih z živimi trosi peronospore. Zato pa moramo tudi na obrambo proti peronospori misliti in za to je sedaj že skrajni čas.

Že ponovno smo poudarjali, da bi nevarnost peronospore bila mnogo manjša, če bi vsi, pa prav vsi, škropili hmelj takoj, ko dospe dober meter visoko, torej h koncu aprila in v začetku maja ter bi pridno odstranjevali in sežigali vse kuštrovce; mnogo poznejših škropljenj bi si na ta način prihranili, kajti bolezen okuži rastlino iz zemlje in potem raste z njo. Toda vse preveč se zanašamo samo na škropljenje v cvet ter potem v kobule in mnogi se spomni na škropljenje šele, ko mu kobule že prično rjaveti in bi jih na silo rad z bakreno raztopino zopet obarval na zeleno. To pa je zvočenje po toči in lahko silno škoduje našemu hmelju. V nekaterih državah in zlasti v Angliji, kamor izvažamo zadnja leta znaten del našega hmelja, imajo namreč zelo stroge predpise glede bakra na hmelju; zato pivovarne odklanjajo hmelj, ki je bil prav zadnji čas pred obiranjem škropljen proti peronospori ter so kobule še pokrite s škropivom, ker vsebuje preveč bakra. Naš hmelj se je zadnja leta v Angliji prav dobro uveljavil, zato pa ne smemo škropiti v kobule prav zadnji čas pred obiranjem, da tega važnega trga zopet ne izgubimo. Lani so angleške pivovarne v nekaj primerih odklanjale dobavljeni hmelj, češ da ima preveč bakra in v vseh primerih se je ugotovilo, da je dotični

hmelj izviral iz nasadov, kjer so prav zadnji čas pred obiranjem še škropili in skušali s tem obvarovati že deloma porjavele kobule ter jih zopet obarvati. Toda namen škropljenja proti peronospori ni obarvati že porjavele kobule, temveč že vnaprej zaščititi rastlino pred to nevarno boleznijo.

V boju proti peronospori je škropljenje v kobule tedaj, ko že dozorevajo, le izjemoma pri res za bolezen posebno ugodnem, deževnem in soparnem vremenu še potrebno, sicer pa popolnoma odveč. Prej je treba misliti na to, da si zagotovimo gladko zelene kobule, kajti ko prično rjaveti, je itak že prepozno, ker se obarvati ne dajo več. Proti peronospori moramo torej škropiti **p r a v o - č a s n o i n p r a v i l n o**, pa bomo pridelali gladko zeleni hmelj in se nihče ne bo pritoževal, da vsebuje preveč bakra zaradi poznega škropljenja. Posnemajmo v tem oziru angleške hmeljarje, ki imajo tudi mnogo opraviti s peronosporo in vendar skrbno pazijo, da ne ostanejo sledovi škropiva tudi še na zrelem hmelju.

Da zaščitimo gladko zeleno barvo kobul, je potrebno zlasti prvo škropljenje v cvet, to je tedaj, ko hmelj **p r i č n e** cveteti. Na 100 litrov škropiva primešamo tedaj tudi četrt litra Galertola, da povečamo lepljivost in s tem tudi učinek škropljenja. Drugič pa škropimo tedaj, ko hmelj že preneha cveteti ter cvet že preide v kobule, vendar tedaj škropivu ne primešamo več Galertola, še manj pa kakega drugega sredstva za povečanje lepljivosti. Ako to dvoje škropljenj opravimo **p r a v o č a s n o**, bo vsako nadaljne navadno nepotrebno in na lepih, gladko zelenih kobulah ne bo niti sledu o kakem škropivu in zato tudi o bakru ne.

Škropimo torej proti peronospori sedaj, ko prične hmelj cveteti in ponovno takoj, ko preide v kobule, pozneje pa ne več, da obvarujemo dober glas našemu hmelju ter mu obdržimo dosedanja in pridobimo še nova tržišča.

Pivo in hmelj v Angliji

Površina nasadov v Angliji je znašala zadnjih pet let in se je pridelalo hmelja, kakor razvidno: v letu 1933 na 6837 ha 109.728 stotov (16,06 na 1 ha) v letu 1934 na 7299 ha 131.572 stotov (18,07 na 1 ha) v letu 1935 na 7386 ha 126.136 stotov (17,07 na 1 ha) v letu 1936 na 7413 ha 128.016 stotov (16,44 na 1 ha) v letu 1937 na 7313 ha 119.380 stotov (16,31 na 1 ha)

Piva se je navarilo in k temu porabilo hmelja v l. 1933 za 23.400.000 hl piva 113.233 stotov hmelja, v l. 1934 za 23.400.000 hl piva 118.567 stotov hmelja v l. 1935 za 26.600.000 hl piva 126.339 stotov hmelja v l. 1936 za 27.400.000 hl piva 131.217 stotov hmelja v l. 1937 za 29.200.000 hl piva 137.465 stotov hmelja

Kakor je iz navedenih podatkov razvidno, se proizvodnja piva stalno dviga in se je od leta 1933 dvignila že za 24,7%. Poleg tega pa se tudi še v Irski navari letno nad 3.000.000 hl piva in porabi k temu 22.860 stotov hmelja, tako da je v letu 1937 Anglija skupno z Irsko porabila 40.945 stotov hmelja več, kakor pa ga je pridelala. Vkljub temu pa Anglija zaenkrat ne namerava povečati površine svojih hmeljskih nasadov.

Razno

Premog po znižani ceni iz državnih rudnikov Venenje in Zabukovca ter iz premogovnika Keramične industrije v Petrovčah dobavlja svojim članom Hmeljarska zadruga r. z. z. o. z. Zadružniki dobe potrebne nakaznice v glavni pisarni v Celju (Cankarjeva ul. 4), v skladišču v Žalcu in pri posameznih podružnicah. Dobava premoga je enostavna, ker gre lahko ponj vsak sam kakor doslej, le da ga na podlagi nakaznice Hmeljarske zadruge dobi ceneje.

V Angliji so navarili v letu 1936/37 skupno 37.163.104 hektolitrov piva proti 35.936.329 hl v prejšnjem letu, lani torej za 1.226.775 hl, to je 3,4 % več. V Angliji se torej konsum piva še vedno dviga, ker se je skoro prav toliko kakor navarilo tudi popilo piva več.

Hmeljarstvo v Holandiji. Zaradi gospodarske krize skušajo v Holandiji pridelovati tudi take kmetijske pridelke, ki so jih doslej uvažali, kakor n. pr. koruzo, lan in seveda tudi hmelj. Holandija je uvažala namreč doslej letno za okoli 750.000 hol. gold. hmelja. Na peščenih poljih pokrajine Brabant je bilo v drugi polovici preteklega stoletja več sto hektarov zasajenih s hmeljem, pozneje pa se je zaradi sorazmerno slabe kakovosti pridelka hmeljarstvo opustilo. Zadnja leta skušajo tu zopet pridelovati hmelj. Kako so se tozadevni poskusi doslej obnesli, sicer ni znano, vendar tako brezupni baje niso, ker se z njimi nadaljuje. Središče teh poskusov je okoli mesta Biljmen v severnem Brabantu.

ČSR je izvozila doslej 96.375 stotov lanskega pridelka, dočim predlanskega v enaki dobi le 83.139 stotov, lanskega torej za 13.236 stotov, to je skoro 16% več. Največ hmelja, skoro 24%, se je izvozilo v USA, namreč 22.991 stotov (lani 17.754), potem nad 16%, to

je 15.612 stotov (14.550) v Nemčijo, skoro 14%, to je 13.409 stotov (12.770) v Belgijo, skoro 8%, to je 7673 stotov (9483) v Francijo, 7%, to je 6789 stotov (5471) v Avstrijo, 4 $\frac{1}{2}$ %, to je 4373 (3705) v Švedsko, 3761 stotov v Svico, 2758 stotov (1491) v Argentinijo itd. Kakor razvidno, je torej ČSR izvozila lanskega hmelja v vse države razen Francije mnogo več kakor predlanskega, zlasti pa v USA.

V Nemčiji je 31.000 hmeljarjev, 350 hmeljskih trgovcev in 4.400 pivovarn.

Vprašanja in odgovori

I. M. v P.: Hmelj se že pripravlja na cvet, pa ga še vedno zdelujejo uši, četudi sem že dvakrat škropil in jih precej zatrl. Kdaj bo konec te golazni in ali naj še škropim?

Odgovor: Letošnja silna nadloga uši sedaj polagoma le ponehava. Krilatih že dober teden skoraj ni več in z dvakratnim škropljenjem ste uničili vse uši, pač pa je ostala zalega, ki se je sedaj izlegla. Škropite še enkrat z raztopino en liter tobakovega izvlečka in pol litra Galertola na 100 l vode, da uničite še ostale uši in bo hmelj lahko v miru odcvetel; škropite pa takoj, ker v cvet ni dobro škropiti s tobačnim izvlečkom. Ne pozabite pa tudi takoj, ko se bo hmelj razcvetel, škropiti proti peronospori.

F. Z. v P.: Ravnal sem se točno po navodilih ter s pravilnim in pravočasnim škropljenjem srečno obvaroval svoje nasade uši, četudi so jih vedno iznova napadale. Sedaj je hmelj čist, se dobro razvija in pričinja cveteli. Ali naj še škropim in s čim?

Odgovor: Kakor hitro se hmelj razcvete, morate takoj škropiti proti peronospori in pozneje, ko cvet že preide v kobule, še enkrat, da boste pridelali gladko zeleno blago.

A. K. v V.: Ravnajoč se po točnih navodilih, za katera se ponovno zahvaljujem, sem hmelj srečno obranil ušem in sedaj še precej dobro obeta. V cvet pa bom škropil še proti peronospori; toda s čim naj škropim, z galico, bakrenim apnom ali koncentriranim bakrenim apnom Ob 21?

Odgovor: Eno kakor drugo škropivo je dobro, vendar galico hmeljarji vedno bolj opuščajo, ker je treba napraviti raztopino spričo velike občutljivosti hmeljske rastline zelo natančno. Najceneje boste izhajali in vendar zanesljivo obvarovali hmelj peronospore, če škropite z 0,33% raztopino koncentriranega bakrenega apna Ob 21, torej 1 kg Ob 21 (ki ga je dobro najprej skrbno zamešati z nekaj litri vode) na 300 l vode.

F. M. v S.: Ali vsako škropivo osmudi hmelj, če se škropi po vročini? Moji fantje so namreč škropili komaj z 1% tobačnim izvlečkom v vročih opoldanskih urah proti ušem, pa mi ves hmelj posmodili.

Odgovor: Vsako škropivo, celo navadna, čista in mrzla voda posmodi hmelj, če škropimo v vročini. Zato pa ob vročih sončnih dneh škropimo le zjutraj lja do 10. ure in popoldne po 4. ali 5. uri, nikdar in nikoli pa ne ob najbolj vročih opoldanskih urah. To bi pa tudi vaši fantje že morali vedeti, saj se ponovno pridiga in piše o tem.

Da obvarujete hmelj **pred peronosporo** in s tem pred porjavenjem kobul, **škropite ga na vsak način** takoj sedaj, ko se razcvete, s **konzentriranim bakrenim apnom Ob 21**, ki ga dobavljaja svojim članom po izredno ugodni ceni

Skladišče: Žalec

Hmeljarska zadruga

r. z. z. o. z.

I. V. v Z.: Ali dobim premog po znižani ceni in kje?

Odgovor: Premog po znižani ceni dobite v rudnikih Velenje, Zabukovca ali Liboje. Za znižanje cene pa potrebujete posebno nakaznico Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z., ki jo dobite v pisarni v Celju, v skladišču v Žalcu ali pri vsaki podružnici, seveda le tedaj, če ste član zadruge.

J. G. v L.: Kje dobim koncentrirano bakreno apno Ob 21 in počem?

Odgovor: Ob 21 dobite v skladišču Hmeljarske zadruge v Žalcu po 22,50 oziroma pri odjemu cele vreče (50 kg) po 22 din za kg. Ker zadostuje 1 kg Ob 21 za 300 l vode, stane 100 l tega izvrstnega škropiva proti peronospori le 7,50 din.

F. O. v B.: Kaj pa je z neoljenim apnenim dušikom kot sredstvom zoper uši? Nekateri so škropili hmelj z njim, pa ga docela osmodili.

Odgovor: Neoljeni apneni dušik je umetno gnojilo, ne pa sredstvo zoper uši. Zato zaenkrat raje ne škropite z njim, da ne uničite hmelja. Sicer pa bomo obširneje o tem še pisali ob drugi priliki.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Stanje nasadov je slej ko prej zelo neenakomerno. Nevarnost uši ponehava, vendar so močno napadeni nasadi zlasti v obrobnih krajih mnogo trpeli, dočim so si proti škodljivi golazni pravočasno in pravilno škropljeni že precej opomogli. Rastlina polagoma že prehaja v cvet. Po pretežno vročem in suhem vremenu je bilo izdatnejše deževje zadnjih dni že nujno potrebno.

Vojvodina: Rastlina počasi dosega do vrha opor in razvija stranske panoge; tudi prej zaostali nasadi so si precej opomogli. Uši ne povzročajo znatnejše škode, pač pa se vkljub suhemu vremenu precej širi peronospora ter je ponovno škropljenje nujno potrebno.

Češkoslovaška: Rastlina je še vedno zaostala v razvoju ter le v najboljših nasadih dosega polagoma vrh opor in razvija stranske panoge; sicer pa je vreme ugodno in rastlina dobro napreduje. Uši zaenkrat pojavljajo, ne da bi povzročile znatnejšo škodo, pač pa je nevarnost peronospore vedno bolj resna. — Tržišče je mirno in cene nominalno nespremenjene. V Žalcu je oznamkovanih doslej 87.186 stotov lanskega pridelka.

Nemčija: Stanje nasadov je v raznih okoliših zelo različno. Ponekod dosega rastlina polagoma že do vrha opor, drugod pa tudi šele do polovice. Uši, ki so se pojavile sem ter tja, zopet izginjajo, ne da bi povzročile občutnejšo škodo. Peronospora se sicer pojavlja več ali manj povsod, vendar se proti njej pridno škropi in zaenkrat ne povzroča škode. V splošnem se rastlina pri ugodnem vremenu prav dobro razvija. — Tržišče

je mirno in cene nominalno nespremenjene; sicer pa znašajo neprodane zaloge lanskega pridelka le še nekaj nad 1500 stotov.

Francija: Rastlina je še vedno zaostala v razvoju, četudi zadnji čas pri ugodnem vremenu dobro napreduje. Peronospora zaenkrat ne povzroča skrbi, pač pa nevarnost uši še vedno traja in je treba ponovno škropiti proti temu škodljivcu. — Tržišče je mirno, cene za lanski tu- in inozemski pridelok polagoma popuščajo.

Poljska: Stanje nasadov je precej neenakomerno, rastlina splošno nekoliko zaostala v razvoju, vendar zdrava in sedaj dobro napreduje. Uši so se sicer pojavile sem ter tja, vendar niso napravile znatnejše škode in tudi peronospora zaenkrat ne povzroča skrbi. — Neprodane zaloge lanskega pridelka znašajo le še kakih 500 stotov.

Belgija: Stanje nasadov je precej neenakomerno. Uši, ki so se pojavile več ali manj povsod zaradi hladnih noči, povzročajo vedno občutnejšo škodo. — Na tržišču so pri mirni tendenci ostale cene nespremenjene.

Anglija: Stanje nasadov je različno in rastlina ponekod zaostala v razvoju. Dočim je nalet uši v nekaterih okoliših ponehal, v drugih še vedno traja in je treba ponovno škropiti proti tej nevarni golazni. Potrebne bi bile bolj tople noči in mirna, izdatnejša vlaga.

Amerika: Rastlina v splošnem nadalje dobro napreduje v razvoju ter ponekod obeta boljše kakor lani, dočim zopet drugod hladno in megleno vreme precej ovira rast. — Tržišče je mirno, prometa malo in cene sicer nespremenjene, vendar deloma le bolj nominalne.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, seveda ne vedno iz prve roke, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Hallertau), za doma	49	52 din
za izvoz	13	19 din
Anglija (Golding)	48	54 din
Češkoslovaška (Žatec)	25	25 din
(Uštek)	16	17 din
Jugoslavija (savinjski)	17	15 din
(vojvodinski)	6	6 din
Francija (alzaški)	16	17 din
Amerika, domači (Oregon)	16	36 din
že zacar., inoz.	49	65 din
Poljska (wolinjski)	13	16 din
Belgija (Poperinghe)	12	13 din

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**



Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje Denar je prinjejnaložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana, zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Vsak kmetovalec in zlasti tudi hmeljar mora vedeti, da je najcenejše tisto gnojilo, ki donaša največ koristi, a to je

čilski soliter

najboljše dušičnato gnojilo za vse kulturne rastline in prav posebno tudi za hmelj, ki je zaostal v rasti in se more prav hitro popraviti, če se takoj sedaj posipa okoli vsake korenike 1 žlico čilskega solitra in pozneje po potrebi ponovno.

Čilski soliter se dobi po ugodnih cenah pri Kmetijski družbi v Celju in Mariboru, v trgovini J. Krašovic in I. Vizovišek v Žalcu ter M. Krašovic v Braslovčah.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost spomladanskega

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevni cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denar-nega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.